

Segítünk egymásnak
A matematika nem játék?

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

2. évfolyam

Programcsomag: Én és a másik

A modul szerzője: Lissai Katalin

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	7-8 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Az együttgondolkodás és a közös felelősségvállalás megtapasztalása
A modul tartalma	Témák: Pszichikus működésünk, személyiségünk: tanulás Kapcsolatok: együttműködés az iskolában Tartalom: A tanult műveletek gyakorlása, számolási készség fejlesztése. Az együttműködési készségek fejlesztése.
Megelőző tapasztalat	Matematika: összeadás, kivonás 100-as számkörben, az 5-ös, 10-es, 2-es, 4-es, 8-as, 3-as szorzó- és bennfoglalótáblák ismerete, számtulajdonságok. Egyszerű kooperatív módszerek ismerete már kialakított, csoportidentitással rendelkező csoportokban.
Ajánlott továbbhaladási irány	Matematika: további szorzó- és bennfoglalótáblák; kooperatív módszerek alkalmazása, bővítése
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák Társas kompetenciák: együttműködés, kompromisszum, segítség, kommunikációs készségek: véleményalkotás, vitakészség
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Magyar nyelv és irodalom, (beszéd-készség, írott szöveg értése), Matematika, (számok tulajdonságainak felismerése, számolási készség, képről művelet megfogalmazása), Művészetek (vizuális kultúra) Tantárgyakhoz: magyar nyelv és irodalom, matematika, vizuális kultúra Modulokhoz:
Támogató rendszer	Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet Kft. Budapest, 2001 Szabó Ottilia: <i>Számtól számig II</i> . Meixner Alapítvány, 2004

Módszertani ajánlás

A modulsorozat – így ez a modul is – lehetőséget teremt a kooperatív csoportmunka bevezetésére, felépítésére, közös gyakorlására, alapot és tapasztalatot nyújt az alkalmazásra más tanórákon is. A már megalakított csoportokat érdemes hosszabb ideig együtt tartani. Igénytől és helyzettől függően 2-6 hét után érdemes új csoportokat alakítani, ezt megelőzően a „régik” csoportok munkáját értékelni (itt a csoportok

önértékelését javasoljuk), az együttműködést valamilyen aktussal lezárni (közös alkotás, közös feladat drámaórán, vetélkedő a csoportok között, játék stb.).

A tanulók a korábban kialakított alapcsoportokban dolgoznak. A szerepkártyák szétosztását bízhatjuk a csoporttagokra, de fontos, pl.: aki a megelőző órákon volt már felolvasó, az ezúttal más feladatot kapjon. Így minden kisgyerek számára lehetőség adódik, hogy olvasási készsége fejlődjön. Az óra folyamán meg lehet kérni a gyerekeket, hogy osszák újra szét a szerep-kártyákat, és mindenki vállaljon újat, vagy egyszerűen adja tovább a mellette ülőnek.

A feladatokat írásban kapják meg a tanulók, így a frontális feladatismertető helyett a felolvasó olvasást gyakorolhat, és a folyamatosan asztalon lévő lépéssor segíthet a gyerekeknek a feladatvégzésben. A tanító engedje, hogy a gyerekek egymástól tanuljanak, együtt, egymásért dolgozzanak, akkor is, ha ez nem a megszokott csendben zajlik, hiszen itt a beszélgetés természetes velejárója az órának.

A II/1. feladatot elvégeztethetjük úgy is, hogy a csoportok egy-egy különböző sorozatot kapnak, és azzal dolgoznak csoportszinten.

A II/5. Ellenőrzés párban feladatot csak akkor előzze meg a véletlenszerű párok alakítása, ha az osztály közössége, egymás elfogadása olyan, hogy valamennyi kisgyerek megfelelően képes bárkivel együtt dolgozni. Ha ez bizonytalan, akkor inkább tudatos csoportalakítást javaslok, mely során a II/4. feladat műveleteket tartalmazó kártyáira úgy írja a pedagógus a tanulók nevét, hogy meghatározott párok alakulhassanak.

A csoportok, párok munkájába csak indokolt esetben avatkozzon be, illetve, ha a diákok a segítségét kérik.

A csoportmunkához a legalkalmasabb elrendezést a körbeülhető, mozgatható asztalok és székek biztosítják. Ezek a frontális osztálymunkára is alkalmasak, a beszélgetőkörhöz és a drámajátékhoz szükséges tér kialakítását is lehetővé teszik.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Az ellenőrzés, értékelés a csoporttagoktól, pároktól vagy az osztálytól érkezik. A csoportmunkák megbeszélése lehetőséget teremt az érvek egyeztetésére, a feladatmegoldáskor tapasztalt érzelmek kifejezésére.

II/2. ellenőrzés történhet úgy is, hogy valamennyi csoport csoportforgással megnézi, ellenőrzi a többi csoport munkáját. Ebben az esetben szerencsés, és izgalmasabb, ha minden csoportnál más-más feladatokat találnak a gyerekek, valamint hogy a csoportok ellenőrző ceruzája eltérő színű legyen, ami segíti a megbeszélést, a vitát az ellenőrzést követően.

A páros ellenőrzés az egymástól tanulás lehetőségét biztosítja. A képek kiállítása a társaktól érkező spontán értékelésre ad módot.

Fontos, hogy teremtsünk lehetőséget, arra, hogy egyes csoportok megosszák tapasztalataikat a többiekkel a közös beszélgetések során, de a pedagógus lehetőség szerint facilitáló szerepkörben maradjon mindvégig.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Játékleírás – Keveredj, állj meg, csoportosulj!

Tanulói segédletek

D1 – Utasítások + feladatkártyák sorozatokkal

D2 – Utasítás

D3 – Képek + utasítások

D4 – „Keresd a párod!”

D5 – Feladatok